

HADJUDUFÖLD

1923. év május 29.

KEDD

Debrecen, V. evf (119. sz.)

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 300 K.
EGYES SZÁM ÁRA 40 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:

KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Az ifjuság és mi

Csodálatos, de borongó érzelmek fogtak el bennünket a most lefolyt ifjusági tornaverseny láttára. Akkor, amikor fiaink és leányaink edzett és büszke csapatai katonás keménységgel vonultak el előttünk, a szeretet fény sugarai elé szívünkbe a bánat felhői is odalopakodott. Jól mondtuk-e, hogy bánat? Talán megbánást, vagy éppen önvádat kellett volna mondanunk.

Magyar szokás, hogyha ifjuságunkra emelünk poharat, azt is mindjárt hozzátesszük, hogy benne van a mi reményünk, mert a jövőben ők hivatottak nagy feladatokat megoldani. Sőt mindig a jövőtől, mindig mástól várjuk a legnagyobb megoldását. Mit jelent ez? A ma kötelemeinek elodázását és áthárítását. Oh! ez nagyon illik a Petőfi nemzethez. Mindig *réjenni*, de lehetőleg keveset, vagy semmit sem cselekedni s ami fő, az áldozatos, néha veszélyes helytállástól menekülő, felettebb tejszerű és kényelmes dolog! Mely röstelkedés nélkül soha nem tudjuk hallgatni azokat az ékesen ékietlen szónoklatokat, melyek az erőfeszítést, a terhet, a gondot a jövő generáció nyakába akarják varrni. *Hát e nemzedéknek, mely ma éli férfikorát, nincs meg a maga nagy kötelessége?* Nem kellene ennek is járni az önzetlenség iskoláját, szolgálni a közt, mindenben a nemzet ügyét tenni elsőnek, felemelkedni erkölcsi erkölcseiben? És nem kellene tüzzel vassal kiirtani a maga kezélemből legvégtetesebb bűneit: a rosszhiszeműséget, az ámitást, a hazugságot? És nem kellene megtanulnia, hogy a nemzetnek egyszer világosan felismert céljait nyomorult taktikázásokkal, bujkálással elérni nem lehet, hanem a nyílt színvallásban és az egyenes elötörésben van az údv?

Tünődve, borzongva nézzük mai ifjuságunk szép seregét, mert ez kapott atyáitól ezer év leforgása óta legsúlyosabb örökséget. Atyáitól, — az *apák bűne miatt!* Mert ezeknek kedves volt a rendszerbe foglalt örület, amelyért a történelmi Magyarországot dobták áldozatul, de kedves az aranyborjú imádása is, melynek szolgálása közben önmagukon kívül minden másról megfeledkeztek. Nyomorig csigázódó szegénység, védtelenség, vérforraló megáztatások, hitvány rablók gögje és rugdosása, — valóban nem irigylendő, keserű örökség.

És mégis mivel fordulunk ifjuságunk felé? Nem lehet mással, — ha az élet reményét egyáltalán feladni nem akarjuk, — mint a bizakodás szavával. Arra kérjük őt, s bizunk, hogy e kérdésünk nem lesz meghallgatatlan, hogy legyen derékabb és eszesebb elődeinél. A többi azután az Isten kezében van.

Elfogadhatatlanok a külföldi kölcsön feltételei

Magyarország nem szolgáltathatja ki magát a kisantant kénye-kedvének - Angol kritika a francia gáncsvetésről

A magyar külföldi kölcsön ügye, úgy látszik, nem valósulhat meg. Azokat a feltételeket, amelyeket a jóvátételi bizottság párisi döntése magában foglal, ugyszólván

az egész magyar közvélemény osztatlan visszatetszessel utasítja vissza.

Nagyon kevésbé valószínű, hogy ilyen kikötések mellett Magyarországra nézve a legtovábbról sem kedvező kölcsön meg volna köthető. Kiválóan érdekes a francia félhivatalos sajtónak az a manővere, amelylyel a magyar közvélemény előtt az utolsó pillanatig eltitkolni igyekezett a Magyarországra nézve kedvezőtlen kikötéseket. Úgy látszik, a francia sajtó teljesen tisztában volt azval, hogy milyen óriási felháborodást fog előidézni Magyarországon az, hogy a

jóvátételi bizottságban a döntést mindenben a kisantant kívánságainak megfelelően hozta meg és hogy a magyar érdekek teljes semmibe vételét és a magyar remények megsemmisítését szolgálta kizárólag

a francia elnök döntőszava, az minden józan megfigyelő előtt világos. A francia sajtó Magyarországra csak apró részletekben, ugyszólván cseppenként továbbította a Magyarországra nézve súlyos kikötéseket.

Epen ezért az első felháborodás és a döntés visszautasítása nem is az elsősorban érdekelt Magyarországon, hanem a szövetséges angol sajtóban hangzott el, amely már hetek óta viszhangzik a francia elnök kedvezőtlen döntésének kritikájától. Ez a dolog annyira feltűnő, hogy már Franciaországban is csodálkoznak azon, hogy az elsősorban érdekelt Magyarországon

távolról sem tiltakoznak olyan erősen a jóvátételi bizottság döntése ellen, mint az angol sajtóban,

amely tulajdonképpen nincs is közvetlen formában érdekelve a kölcsön ügyében. Annál feltűnőbb az, hogy mégis ennyiben exponálja magát a magyar ügy érdekében. A francia sajtó csodálkozásának az okára már rámutattunk.

Baltazar Dezső meghazudtolta saját lapját

Önmagát cáfolja az „Egyetértés” - A pünkössti szónoklás mentegéződéssel végződött

Óriási felháborodást váltott ki az egész Tiszántul jóérzésű magyar közvéleményéből az a tudósítás, amelyet néhány nap előtt közölt a Baltazar irodalmi részvénytársaság szócsöve: „az Egyetértés, Baltazar Dezső a pünkössti tanyai istentiszteletével kapcsolatban. Az *Egyetértés* e hivatalos orgonuma, — mint ezt megírta már a *Hajdúföld*, — a jelen volt *Hadházy* Zsigmond főispánnak oly beszédet tulajdonított, amely tulajdonképp hitvallástétel lett volna Debrecen szabadkőműves-liberalizmusa mellett. Mi sem természetesebb, hogy a valótan tudósítást azonnal átvette a pesti hasonszörű sajtó is, míg nem a főispán megcáfolta az egész képtelen és légből költött beszédet.

Hogy az *Egyetértés* itt „tévedett”, azon még nem is csodálkzott tulajdonképpen senki, aki tisztában van a királvi építőművészet homályos szentélyeinek haremmodorával. Végtelen megbotránkozást keltett azonban minden becsületesen érző, tisztességes gondolkodású magyar emberben a tudósítás ama része, amely Baltazar Dezső püspök szónoklatáról számolt be, amelynek során félreérthetetlen célzással erkölcsi halottnak bélyegezte Debrecen volt főispánjai közül *Hubert* Ottót s kegyeletéről módon emlékezett meg *Hadházy*

Zsigmondnak elhunyt kiváló elődjéről, *Miskolczy* Lajosról.

Kimagyarázkodás — négy nap múlva

Az elemi erővel feltűnő felháborodásnak, amely már országos méreteket öltött, kemény hangon adott kifejezést Debrecen két komoly keresztyén orgonuma, a *Tiszántuli Hírlap* s a *Hajdúföld* ezenkívül az elhunyt *Miskolczy* Lajos fia, valamint az éppen Debrecenben időző *Hubert* Ottó, a közigazgatási bíróság tagja magyarázatot kértek Baltazar püspöktől a kvalifikálatlan pünkössti támadásért.

A Baltazar-vállalat szócsövének tudósítása nyomán támadt vihar végre kimagyarázkodásra kényszerítette *Baltazar* Dezsőt, aki négy teljes nap letele után a következő nyilatkozatban akarja helyrehozni az „Egyetértés”-ben a közélet nagy halottja iránti kegyelet és egy, a legmagasabb magyar bírói tisztséget betöltő köztisztviselő becsülete ellen intézett támadást:

Sajnálom...

„Az „Egyetértés” május 23-iki számában az első oldalán a csere vadászlatnál tartott beszédem reprodukciója félreértésre adott alkalmat. A közleményem nem fedí szöszertint a tett kejelemésemet. A város élére hozott tényezőkkel kapcsolatos kijelentésem tisztán politikai

vereségre szorított s az említett tényezőket egyéni becsületükben legtovábbról s legkisebb mértékig sem érintette s nem is érintette. Sajnálom, ha e közlemény által bárki is becsületben, még inkább, ha kegyeletében érzé megbántva magát Debrecen, 1923 május 28. Dr Baltazar Dezső.”

Baltazar a Baltazar-lap ellen

Mint látható, *meglehetősen hosszasan megfontolt* eredményeképpen végre elhatározta magát a Baltazar-vállalat vezérigazgatója, hogy dezavualja saját lapját, amelynek ilyenformán tubuzgalmában egy pünkössti tudósítást kétfelől hazudtolták meg egyszerre.

Hogy a Baltazar vállalat a Baltazar beszédet lecafoló Baltazar nyilatkozat után ezt a kis differenciát hogy intézi el, az belső páholyügye. De viszont hogy az ügyesség, a mélyen megbantott *Miskolczy* család megelégszik-e ezzel a késve jött se hideg se meleg elégtétellel, azt alig hisszük.

Mint ahogy a Tiszántul kálvinista magyarságának is megvan a véleménye az ilyen szennyes hullamokat fölkavaró, indokolatlan személyeskedő kirohanásokról, amelyek püspöki ajkáról hangzanak el, pünköszt szent ünneppén, urvacsoara osztás után.

Sajtó etikát és újságírói tisztességet ezek után pedig nyilván mindenki az „Egyetértés”-től fog tanulni. Utóvégre ebben, mint a példa bizonyítja, legilletékesebb mégis csak egy olyan lap lehet, amely egy nagy egyház püspökét nevezheti vezérének.

A miniszterelnök tájékoztatja a pártvezeteket úja eredményéről

A majdnem két hónapig tartó politikai szélsőséget mozgalmass élet váltja fel. A nemzetgyűlés újra megkezdi üléseit, amelyekre az előkészületeket úgy a kormány, mint az egyes pártok már is megtették.

A miniszterelnök, mielőtt külföldi útját megkezdte volna, informálta az összes pártok vezetőit az ország pénzügyi és gazdasági helyzetéről és az ő felhívására állott be a mai tartós szélsőséget a politikában, hogy külföldi útjában őt semmi se zavarja. Most hogy visszaérkezett külföldi útjáról, tárgyalásainak eredményéről természetesen ismét

informálni fogja az összes pártok vezetőit.

Epen ez ügyből kifolyólag ma delőtt a miniszterelnökségen hosszasan tárgyalt *Beihlen* István gróf miniszterelnök *Kállay* Tibor pénzügyminiszterrel a külföldi kölcsön és a jóvátétel tárgyában, holnap delőtt pedig a nemzetgyűlés ülésének megnyitása előtt a miniszterelnök külön-külön informálni óhajja az egyes pártok vezetőit a külföldi útjáról, melyre vonatkozólag a meghívókat már szétküldötték az egyes pártoknak.

A reáliskola jubileumi ünnepélye

A debreceni állami „Fazekas Mihály” főreáliskola június 2-án és 3-án — mint a Hajdúföld már megírta volt — impozáns keretekben nagyszabású jubileumi ünnepséget rendez az intézet ötvenéves fennállásának megünneplésére. Az ünnepély első napján, szombaton délután fél négy órai kezdettel hangversenyt rendez a reáliskola a Csokonai színházban. Utána a tanulóársak szövetségének alakuló gyűlése lesz este hét órakor a főreáliskolában, majd ismerkedési vacsora ugyanott.

Vasárnap, az ünnepély második napján délelőtt 9 órakor istentiszteletet tartanak a reáliskola udvarán, minden felekezeti szertartása szerint. A tulajdonképeni ünnepi gyűlés a tornateremben lesz vasárnap délelőtt 11 órakor, mely után az intézet mostani növendékeinek rajkiállítását tekintik meg a rajztermekben, végül 1 órakor közeled az intézet tornacsarnokában.

Szombaton este a vidékiek kedvéért barátságos összejövetel lesz az Angol Királynő kerthelyiségében. A vasárnapi ebédre jelentkezni lehet pénteken délig az igazgatóságnál, vagy Németh Aladár rendezőszéki tagnál (Arany Bika-szálloda.) Az ebéd ára személyenként 600 korona. A színházi előadásra a jegyek már kaphatók az intézet igazgatóságánál. Az előadás műsora a következő: Nemzeti Hírszekegy. Éneklő főreáliskolai énekkar. Betűjáték. Prologus. Irta Oláh Gábor főreáliskolai tanár. Előadja 28 főreáliskolai tanuló. Erkel: Hunyadi László. Nyitány. Előadja a Mav. Egyetértés kebelében alakult szimfonikus zenekar. Vezényeli Ehrlich Gusztáv karnagy. Ünnepi beszéd. Tartja Németh Aladár, a főreáliskola volt növendéke. Énekel Cziffer Emil, az iskola volt növendéke, a Berlin-Charlottenburgi Deutsches Operatheater volt tenoristája. Bercsényi tábora Tokaj alatt. Latványos játék. Szereplők: Kollwenz Ede, Varga Ervin, Tóth Lenke, Béber Kató, Sauerwald Rezső. Táborozók. Haydn: Es-dúr szimfónia, 4. tétel. Előadja a Mav. kebelében alakult szimfonikus zenekar. Vezényeli Ehrlich Gusztáv karnagy. Árpád sirja. Éneklő főreáliskolai énekkar. Nagymama születésnapja. Énekes ballet. Rendező dr. Varga Emilné. Tornagyakorlatok. Reáliskolai tanulókkal rendező Hankovszky Á. főreálisk. tornatanár. Beethoven: Andante, a 3. sz. vonósnégyesből. Előadja: Nádasdi József főreálisk. tanár, Kollwenz Rezső főreálisk. tanár, Jakucs István ref. főgimn. tanár, Müller Ottó dr. máv. főellenőv. Magyar Jövő Himnusza. Éneklő főreáliskolai énekkar.

A vasárnap délelőtti ünnepély műsora a következő: Nemzeti Hírszekegy. Dr. Zalai János igazgató megnyitó és üdvözlő beszéde. Meghívott hatóságok és intézetek üdvözlő szavai. Tóth Árpád alkalmi költeményét előadja Csapó István egyetemi hallg. Dr. Madai Pál: Fejezetek az iskola történetéből. Megemlékezés a világháboruban elesett tanulóársokról. Jelentés a tanulóársak szövetségének megalakulásáról. Himnuszt.

Erdős és Neumann

ER-KO cipőáruháza
Piac-u. 75.

Ajánlja jó minőségű cipőt olcsó
szabott árak mellett.

Kétezer diák küzdelme az elsőségért

Ujra a debreceni református főgimnázium nyerte a pontversenyt Tankerületi tornaverseny Debrecenben

Soha nem látott nagyszámú és előkelő közönség jelenlétében folyt le a debreceni tankerületi főigazgatóság körzetébe tartozó középiskolák tornaversenye a nagyerdői sporttérben. Az öt-hatezer főnyi közönség lelkesedése közepette mintaszerű rendezésben peregték le az egyes versenyszámok, melyek közül különösen a leány-növendékek produkciói keltettek nagy feltűnést.

A felvonulás

Délután fél négy órára teljesen megtöltötte a közönség a pálya ülő és állóhelyeit. Fél négy után pár perccel érkezett meg a kultuszminiszter képviseletében Petry Pál államtitkár, továbbá dr. Hadházy Zsigmond főispán, a városi tanács tagjai és elhelyezkedésük után a katonazenekar hangjai mellett megkezdődött a felvonulás. Legelől a Dóczy-intézet csapata, utána a mezővárosi leánygimnázium, nyíregyházi ágostai evangélikus leánygimnázium, a Svetits-intézet, a Felsőkereskedelmi iskolák csapata. Majd a debreceni főgimnázium csapatának vezetésével a fúvósok csapatai következtek a következő sorrendben: ref. tanítóképző, nyíregyházi ág. ev. gimnázium, nyíregyházi felsőkereskedelmi, kisújszállási ref. főgimnázium, hajduböszörményi Bocskay gimnázium, mezővárosi ref. főgimnázium, kisvárdai Bossenyei György állami főgimnázium, Satoraljaiújhegyi főgimnázium és végül a debreceni főreáliskola.

Élénk feltűnést keltett a debreceni róm. kath. főgimnázium, a felsőkereskedelmi és a nyilvános polgári fiúiskola elmaradása a versenyről. A róm. kath. főgimnázium elmaradása abban leli magyarázatát, hogy tornatanár hiánya miatt nem tudott szép munkát felmutatni.

A felvonulás után Váry Rezső a református főgimnázium tornatanárjának rendezése szerint oszlopokba állott fel az ifjuság és közel 2000 ajakról felecsendült a magyarok imája, a Himnusz. Bátoran, szabadon törtek ég felé a magyar imádság magasztos hangjai, a szemek megteltek könnyel, ennyi fiatal erő, a jövő Nagymagyarország fenttartói láttára.

Szabadgyakorlatok

Nagy tetszést váltott ki a fiú-növendékek szabadgyakorlata, melynek betanítása és vezetése Váry Rezső tornatanár érdeme. Szinte katonai pontossággal ment minden gyakorlat s öröm volt nézni azt a pompás fegyelmet, ami minden gyakorlatot jellemzett. A szabad gyakorlatok közül kiemelkedett az a szám, amely a dacos magyar akaratot, mostani helyzetünkbe bele nem nyugvast fejezi ki. Rabigába görnyednek az ifjak, kezük hátul összekulcsolódik, de egyszerre dacosan felemelkednek, kezeik védekezően és támadóan és több száz fiú ajkáról hallatszik a kiáltás: Nem, nem, soha!

Amíg az egyes versenyszámok folytak, a Dóczy-intézet csapata mutatott be izléses svéd gyakorlatokat, majd a Svetits-intézet csapata plasztikus gyakorlatokkal gyönyörködtette a nézőközönséget. Legszebb

gyakorlatot a mezővárosi leánygimnázium csapata produkálta, melyet meg is ismételtetett a közönség.

Az egyes versenyszámok a közönség élénk érdeklődése mellett folytak le s egyes jó eredményt a közönség lelkesen megtapsolt. Részletes eredmény a következő:

100 méteres síkfutás döntő. 1. Victorisz István, Nyíregyházi gimn. 19'2 mp. 2. Páter János, főreál 19'4 mp. 3. Varga Gyula, ref. főgimn. 4. Glück Lajos, Nyíregyháza. 5. Darvas László, Kisvárd.

400 méteres síkfutás. 1. Fodor László, Nyíregyháza 57'4 mp. 2. Barossy Kálmán, ref. főgimn. 3. Padrah Sándor, Bőszörmény. 4. Kovács Imre, Mezőtúr. 5. Grosz István, Nyíregyháza. 6. Darvas László, Kisvárd, Magasugrás. 1. Teszler József, ref. főgimn. 1'56 m. 2. Jánosi Márton, ref. főgimn. 1'54 m. 3. Stolp Egon, ref. főgimn. 4. Hinkó Ferenc, Nyíregyháza. 5. Ladomérszky, Satoraljaiújhegy.

Távolugrás döntő. 1. Páter János, főreál 5'78 m. 2. Stolp Egon, ref. főgimn. 3. V. Tóth Antal, Mezőtúr. 4. Baló Béni, Bőszörmény. 5. Padrah Sándor, Bőszörmény.

Nyújtó. 1. Jánosi Zoltán, ref. főgimn. 2. Jánosi Márton, ref. főgimn. 3. Nagy Mihály, tanítóképző. 4. Kovács Lajos, Bőszörmény. 5. Bukoványi Zoltán, tanítóképző.

Korlát. 1. Z. Szabó László, ref. főgimn. 2. Szabó Lajos, ref. főgimn. 3. Bukoványi Zoltán. 4. Kovács Lajos, Bőszörmény. 5. Jánosi Zoltán. 6. Bukoványi Géza, tanítóképző.

Súlydobás döntő. 1. Stolp Egon, ref. főgimn. 2. Baik Imre, főreál. 3. Király Sándor, Mezőtúr. 4. Tóth Ferenc. 5. Juhász Zoltán, Mezőtúr.

Leánymagasugrás. 1. Goldstein Jolán, kereskedelmi 1'17 m. 2. Novák Aranka, kereskedelmi 1'15 m. 3. Kulesár Margit, keresk. 4. Schmeidt Anna, leánygimn. 5. Lieber Margit, Dóczy.

60 m. síkfutás leányoknak. 1. Schmeidt Anna, leánygimn. 2. Jöba Sári, Nyíregyháza.

80 m. síkfutás leányoknak. 1. Molnár Róza, női keresk. 2. Somossy Ida, leánygimnázium.

Kötélhúzásban győzött a debreceni ref. tanítóképző 10-es csapata.

A fűleslabda játék a debreceni ref. főgimnázium és a mezővárosi főgimnázium között zajlott le. Mezőtúr győzött 3:2 arányban.

Az eredmény kihirdetése

Sötétedő este lett, mikor az összeredmény kihirdetésére került a sor.

Első lett 53 ponttal a debreceni ref. főgimnázium.

Második 13 ponttal a debreceni állami főreáliskola.

Harmadik a nyíregyházi állami főgimnázium.

Negyedik a debreceni ref. tanítóképző.

Ötödik a hajduböszörményi főgimnázium.

Ezek után következett a díjak kiosztása s a győztes intézetnek a zászló átadása. Ugyanis pár évvel ezelőtt a debreceni asszonyok és leányok egy szép díszzászlót készítettek, melyet mindég a versenyből győztesen kikerült intézet nyer el. Tavaly ezt a zászlót a református főgimnázium nyerte el s az idén ugyancsak ezt az intézetet érte ez a dicsőség.

A zászlót Kerekes Adrienne, a leánygimnázium nyolcadosztályu tanulója nyújtotta át lelkes beszéd kíséretében.

A református főgimnázium nevében Balh Gyula, vitéz Both ezredes fia vette át a zászlót.

A szép tornaünnepély Ady Lajos tankerületi főigazgató zároszávi után a Szózat elnevelésével ért véget.

— Leánybecsület mindenkit érdekel, meghat, lebilincsel.

Dróttalan telefonbeszélgetés Páris és Debrecen között

Vasárnapi számában megemlékezett a Hajdúföld a Magyar Mérnök és Építész Egylet debreceni csoportja által rendezett bemutató estéről, melyen a dróttalan telefon és táviró működését mutatták be.

Tudósításunk végén megjegyeztük, hogy a csepeli szikratávíró állomással a beállott légköri zavarok miatt összeköttetést nem sikerült szerezni. A hallgatóság emiatt el is távozott a teremből.

A kitaróbbak azonban — lehetnek talán nyolcan, vagy tízen, — szerencsésebbek voltak, amennyiben nyolc óra előtt pár perccel a légköri zavarok elmúltával sikerült a csepelszigeti táviró állomással összeköttetést kapni és a csepeli állomással öt percig beszélgetni, illetőleg az ott leadott dolgokat Debrecenben tisztán és érthetően lehetett hallani.

A debreceni országos katonai vívóverseny győztesei

Vasárnap fejeződött be az országos katonatiszti vívóverseny. József főherceg közbejött akadályok miatt nem jelenhetett meg a döntő mérkőzésen. A verseny magas színvonalon mozgott. Az értékes, izgalmas küzdelmeket mindvégig előkelő, válogatott közönség nézte végig. A győzteseknek szentkereszthegyi Kratochwill Karolyné adta át a díjakat, arany és ezüst érmeiket. Részletes eredmények a következők:

Kardcsapat: Bajnok: 7. honvéd vegyesdandár. 2. 3. honvéd vegyesdandár. 3. 1. honvéd vegyesdandár. 4. 4. honvéd vegyesdandár. 5. 2. honvéd vegyesdandár.

Egyéni senior kard: Bajnok: vitéz Lipsey Márton alezredes 1. huszárezred 4. győzelem. 2. vitéz Akay László őrnagy 7. tüzérezred 4. győzelem. 3. vitéz Pál Imre őrnagy budapesti dandár 3. győzelem. 4. vitéz Zalay Károly őrnagy 13. gy. e. 2. győzelem. 5. Vincze Andor őrnagy 6. tüzérezred 2. győzelem. 6. Holly Jenő őrnagy 4. vegyesdandár 0 gy. Egyéni senior tőr: Bajnok: Gfeller Antal hadnagy 13. gy. e. 6. győzelem. 2. Holly Jenő őrnagy 4. vegyesdandár 6. győzelem. 3. Hary Mihály főhadnagy 8. gy. e. 5. gy. 4. Kontra Kálmán 4. gy. e. 5. vitéz Zalay Károly őrnagy 13. gy. e. 3. győzelem. 6. Kaliczky Gusztáv 5. vonatosztág 2. győzelem.

Egyéni junior kard: Bajnok: Bény Mihály hgy 8. gy. e. 4. győzelem. 2. Schiller János hgy 13. gy. e. 3. győzelem. 3. Brunner Mihály őrnagy 6. gy. e. 2. győzelem. 4. Dittmer Emil százados 6. tüzér o. 2. győzelem. 5. Jescheta Ferenc hgy miskolci csendőrkör. 2. győzelem. 6. Szombathy Pal százados 6. gy. e. 2. győzelem.

Egyéni tőr junior: Bajnok: Kovács Béla hgy 3. tüzér o. 2. győzelem. 2. Alföldy Antal 2. gy. e. 2. győzelem. 3. Rauch Gyula hgy pécsi dandár 2. győzelem. 4. Rosztoczay Emil őrnagy budapesti dandár 2. győzelem. 5. Taubier Gyula őrnagy 11. gy. e. 2. győzelem. 6. vitéz Elek Antal százados 2. tüzér o. 0. győzelem.

A kardcsapat vandordíjat (báró Bánffy család adományát) a 7-ik vegyesdandár csapata nyerte meg. A senior és junior kard, ill. tőr egyéni versenyzői érdemdíjakkal és tiszteletdíjakkal lettek díjazva.

Épület és bútortanulmányok

Bészler és Dávid
vaskereskedésben PIAC UTCA 7. SZ.
Tulajdonos: DÁVID JAKAB.

ATROCITÁSOK

Mire fordítsák a Márk Endre alapítványt? Mindenki előtt ismeretes, aki csak foglalkozik az okkultizmussal, hogy Márk Endre érkezett közéleti pályafutásának ötvenedik évfordulójához. Ez alkalommal elhalmozták ismerősei és nagy számban megjelent rajongói a szővirágok egész kertjével. Még Bernfeld Sámuel, az izraelita hitközség elnöke is megjelent — előttünk teljesen érthetetlen okokból. A sok szónak természetesen az lett a vége, hogy Márk Endre nevére félmillió alapítványt tettek, melynek kamatait jótékony célra fordítják. Mi nem akarunk senkit sem megfosztani ezektől a kamatoktól, de úgy gondoljuk, hogy ennek az ő szegnek speciális hivatása lehetne. *Debrecenben olyan szomorú állapotban vannak a temetők, hogy a rendbehozás már további halasztást nem tűr.* Szerencsére a pénz is megvan és nem kételkedünk, hogy az ünnepelt át nem érezne szavunknak jelentőségét: itt a kedvező alkalom, a Márk Endre alapítványból rendbe kell hozatni az elhanyagolt állapotban levő sírokat. Azt akarjuk ugyanis, hogy nemcsak élők, de a halottak is adják az ő nevét — még haló porukban is.

A Festetich Bajtársi egyesület levele avatása.

A debreceni gazdasági akadémia ifjúsága körében alakult Festetich bajtársi egyesület nagyszabású, magas színvonalú levele avatást rendezett vasárnap délelőtt 11 órakor az Uránia mozgószínház helyiségében. Az avatáson nagyszámban képviseltette magát a debreceni előkelő és úri publikum. Az akadémia tanárcsarnokán kívül megjelentek az Egyetem, a Mansz kiküldöttjei, valamint jelen volt Kratochvíl Károly altábornagy is. Az ünnepséget Böllényi Dénes magisterbajtárs magasaróptól, hatalmas beszéde vezette be, melyben a bajtársi egyesületek nagyszerű, nemzetépítő munkásságát méltatta. Ezután következett az 54 daru leveletévé avatása, akik aztán letették az esküt; majd az ujjonnan felavatott leveleket sorban kezelték a magisterrel, ki mindegyikükhöz intézett egy pár meleg, közvetlen szót. Ezek után Székely László levele bajtárs Liszt Nándortól irredenta verseket szavalt nagy hatással. Mély átérzéssel és sok szívvél játszott hegedűn magyar dalokat Bolemann Dezső. Baranyai Ferenc adta elő a „Csipkerózska” című monológot, melyhez a zongorakíséretet kitűnő precizitással szolgáltatotta Ujváry Ferenc. Majd Herceg Ferencnek „Az árva korona” című dialógját adták elő Horjós Gézáné és Hunyady Alajosné nagy sikerrel. Az avató ünnepély a Szózat előadásával ért véget.

A „Festetich” bajtársi egyesület köszönete. A múlt vasárnap lezajlott leveleavató ünnepélyünk alkalmából bajtársi egyesületünk hála-köszönetét tolmácsolja Debrecen város ama magyar társadalmának, mely ünnepélyünkön megjelent. Örömnökre szolgál az a meleg érdeklődés, mely első nyilvános szereplésünket kísérte úgy a felsőbb katonai, mint a polgári körök részéről. Egyesületünk iránti kitüntető érdeklődésükről tettek tanúságot azok, akik hívásunkra megje-

lentek akkor, midőn városunkban ugyanezen a napon több ünnepség esett közbe. Köszönetet mondunk nemcsak az erkölcsi, hanem az anyagi támogatásért is. Helyszüke miatt névszerint nem mondhatunk köszönetet, de emlékkönyvbe zárjuk nevét mindazon nemes adakozóknak,

kik bajtársi egyesületünk nehéz viszonyait érző lelkiükkel megértve, lehetővé tették, hogy első debreceni nyilvános ünnepélyünk 52000 korona tiszta jövedelemmel zárulhatott. — Pallag, 1923. május 28. — Magyar szeretettel köszöni az egyesület nevében a *Vezérség*.

Küszöbön a török-görög megegyezés

Mussolini Párisba utazott. - Nehézségek az angol kormányalakítás körül - A Ruhr-vidéken tovább folynak a kommunista zavargások francia támogatással - Antant nyomásra békülnek a görögök

Párisban a diplomáciai tárgyalások és megbeszélések tovább folynak. Junius 5-re várható annak a francia-bolga értekezletnek összehívása, amely

a német jóvátételi kérdéssel

foglalkozni. Ugyancsak junius hónapra jelezték Mussolini miniszterelnöknek Párisba érkezését is. Addig azonban, amíg az angol kormányválság véget nem ér, határozott állásfoglalás bajosan várható. Az angol kormányválság megoldása a konzervatívpart állásfoglalása folytán váratlanul megakadt.

dacára annak, hogy már két miniszteri listát is emlegettek, de kiderült, hogy ezek a listák nem véglegesek, mert egyes személyek tárcaváltása nem bizonyos.

A Ruhrvidéken a kommunista lázadások tovább tartanak,

a kommunisták a legmodernebb fegyverekkel vannak felszerelve. Nagyon feltűnő az, hogy az angol sajtó sokat jelentő kommentárral kíséri azt a tényt, hogy a francia csapatok megszállásának idejének tartama alatt ellenségének területén anarchikus forradalom tört ki, s ezzel kapcsolatban felveti azt a kérdést, hogy a világ közvéleménye kíváncsi lehetett arra, vajjon

ez a forradalom támogatás és védelem nélkül kitörhetett-e.

Az általános sztrájk a Ruhrvidék

ken még a hét elején megkezdődik. A francia hadsereg parancsokra hirtelményt tett közzé, amely szerint mindazokat a vasutasokat, akik két nap alatt a francia vasuti igazgatás rendelkezésére nem állanak, haladéktalanul kiutasítják a megszállott területeiről.

A lausannei konferencián szombat este megegyezésre jött létre a törökök és görögök között. Mint utólag kiderült, az antant és a szövetségesek Athénben a törökök tudta nélkül közbeléptek és

követelték a görög kormány engedékenységet Lausanneban.

Állítólag ennek köszönhető a szombat esti kiegyezés. Hétfőre azonban a helyzet meglehetősen megváltozott, dacára annak, hogy angolai jelentés szerint a népbiztosok főtanácsa a lausannei görög-török egyezmény elfogadása mellett foglalt állást. Az egyezés eddig ugyan csak elvben történt meg, mert a részletekben való kidolgozás a szakértők dolga lesz.

A háborús veszély pillanatnyilag elhárítottak tekinthető.

Izmed pasa szombaton este *Venezeloztól*, a görög megbízottól szívélyes kézzorítással búcsuzott. Ez a külsőség is azt bizonyítja, hogy a megegyezés minden akadály dacára létre fog jönni, ha pedig hitelt adhatunk a híradások komolyságának, akkor ez a megegyezés a mai nap legnagyobb külpolitikai szenzációja.

Huzavona a tűzoltóság automobil-fecskeendői körül

Még a múlt év nyarán fehatalmazást adott a városi tanács dr. Roncsik Jenő tűzoltóparancsnoknak, hogy a Győri I. vagon és gépgyár által reklám céljából gyártott és forgalomba hozandó két automobil tüzfecskeendőt 1.800 korona értékben rendelje meg. A két fecskeendő megrendelése meg is történt. A fecskeendők azonban még fel kellett szerelni, melynek elvégzését a gyár folyton halasztotta s áremelést kért. Hosszas levelezés indult meg erre a tanács és a gyár vezetősége között, melynek azonban semmi eredménye sem lett. A városi tanács most, mikor újabb halasztást kérő levél érkezett a gyár vezetőségétől, levelében válaszul kifejtette, hogy a két gépre a tűzoltóságnak feltétlenül szüksége van és ragaszkodik a gépek mielőbbi leszállításához az eredeti áron s az értéknek semmiféle valerizálását nem fogadja el. Kijelentette a tanács, hogy esetleg a gyár terhére és veszélyére más helyen, más gyárnál rendel meg nem szállítás esetén a gépeket.

A Helyi vasut 25%-al akarja emelni a viteldijakat

A debreceni Helyi vasut r. t. a fentartási költségek és az alkalmazottak fizetésére hivatkozással, de meg a villamosáram árának emelkedése miatt beadványt terjesztett a városi tanács elé, melyben kérte, hogy a fentiekre hivatkozással **25 százalékos viteldijemelést engedélyezzen.**

Ha a tanács az emelést megadná, a viteldijak a következők lennének: a jelenlegi **40 korondás szakaszjegy 60 korona, a jelenlegi 60 korondás vonaljegy pedig 80 korona.** A városi tanács megbízottai és a hév. megbízottai között megindultak a tárgyalások.

A tárgyalások azonban nem vezettek eredményre, mert a város megbízottai

a kért emelésbe nem mentek bele, hanem hajlandók voltak egy 12 és fél százalékos emelést megadni, mely esetben a **szakaszjegy 50 korona, a vonaljegy pedig 70 korona lenne.** A tárgyalások a város és a hév. megbízottai között tovább folynak.

Eredményesek a Hajdúföld hirdetései.

Hölgyfodrász és manicur szalonomat elsőrendű munkásokkal újra magam vezetem. Dr. Ujfaluassy, Egyház-tér 5.

HIREK

1923 május 29. (Kedd)

Prot.: Maxim. Kath.: Magda.

Időjárás: Hazánkban az Alföldön szór ványosan még kevés eső esett. A hőmérséklet is keveset süllyedt.
Időjárás: Hejnyenként zivatarok várhatók lényeges hőváltozás nélkül.

Közművelődési könyvtár nyitva reggel 8-8-ig.

Egyetemi könyvtár délelőtt 9-1-ig, délután 2-6-ig.

Csokonai színház este fél 8 órakor Bajadér.

Apollo: Kacagó Vig.st.

Uránia: Leánybecsület.

Vigaszínház: Legyőzzük a világot.

A festőszakosztály ülése 7 órakor az ipartermületben.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó, Arany Angyal, Muraközy, Magyar Korona, Bocskay.

Könyörgő istentisztelet a magyar integritásért. Budapestről jelentik: A MÁV budapesti üzletvezetőségének központi és külszolgálati főnöksége Magyarország integritásáért ma délelőtt a Thököly uti templomban könyörgő istentiszteletet tartott. A szentbeszédet páter Bangha Béla mondta.

Amerikai magyar ezredes szerkesztő a Kormányzónál. Budapestről jelentik: dr. Csérna Endre ezredes a clevelandi *Szabadság* főszerkesztője és tulajdonosa titkárával Reményi Józseffel pár heti tartózkodásra Budapestre érkezett. A főszerkesztő azzal a megbízással jött Európába, hogy az amerikai vöröskereszt részére több közép-európai államban jótékonyági intézményeket tanulmányozzon. *Horthy* Miklós Kormányzó és *József* királyi herceg hosszabb magánkihallgatáson fogadta az ezredest.

Az államvasutak üzleti mérlege. A magyar királyi államvasutak üzleti eredményei az 1922-23. költségvetési év első tíz hónapjában, azaz 1922 július hó 1-től 1923 április hó végéig terjedő időszakban a következők voltak; Kiadás összesen 34 milliárd 403 millió 191 ezer korona. Bevétel összesen 32 milliárd 501 millió 2000 korona. Ezenkívül a fuvardíjakból és menetdíjakban foglalt adó címen befolyt 6 milliárd 966 millió 617 ezer korona. Eszerint az államkincstár bevételei az államvasutakkal kapcsolatban a költségvetési év első tíz hónapjában mintegy 39 és fél milliárdot értek el a mintegy 34 és fél milliárdot kitevő kiadásokkal szemben. Ami a beruházásokat illeti, a szóban forgó tíz hónap alatt a beruházások összege 4 milliárd 418 millió 245 ezer koronát tettek ki, amely összeg a pénzügyi központból 30 év alatt részletekben visszafizetendő kölcsönből fedeztetett.

Általános Compass címen a maga nemében páratlanul álló szak-könyv jelenik meg, mely az összes szakmák hivatalos adatok alapján összeállított ismeretét, teljes cimeanyagát foglalja magában. A mű export-importhozható is lesz. A Compassban való részvétel minden gyárnak, banknak, gazdaságnak, közlekedési vállalatnak, kereskedőnek és iparosnak stb. eminens érdeke, tehát az adatgyűjtés nélkül számíthatnak úgy a városi, mint a magánvállalatok teljes jóindulatára. A Debrecenben működő munkatársak arcképes igazolványokkal vannak ellátva.

Nyiregyházi Besseney-kör emlékünnepe

Nyiregyháza, május 28. A Szabolcsvármegyei Besseney-kör vasárnap Berczelen, Besseney György szülőföldjén nagyszabású irodalmi ünnepélyt rendezett, amelyen részt vett Nyiregyháza város és a Tiszamenti szabolesi községek polgársága.

Reggel a ref. és a katolikus templomokban istentisztelet volt, amelyen Besseney György jelentőségét méltatták. Délelőtt Besseney szülőházánál, amely most református iskolául szolgál, felavatták a Besseney szülőházát és a Besseneyek által emelt református templomot ábrázoló három művészi kiviteletű képet, amelyeket Hrabovszky Samu festett.

Lőrinczy György író, a Besseney-kör tiszteletbeli elnöke nagyhatású emlékbeszédet mondott. Szatmáry István költő a Petőfi társaság tagja elszavalta gyűjtőerejű Besseney ódáját, amelyet ez alkalomra írt.

Délben a tiszaparti fűzesben több száz terítékes társas ebéd volt, amelyen két Besseney-serleget avattak fel. Az egyiket, amely régi templomi kehely volt, a kótaji gör. kath. egyház, a másikat, amely egykor a Besseney-családé volt, a berceli ref. egyház ajándékozta.

Az első serleget dr. Viórisz József, a Besseney kör irodalmi szakosztályának elnöke avatta fel, a másik serleggel Lőrinczy György mondott beszédet, amely viharos hatást keltett. Lőrinczy Berczelen, ahonnan Besseney indult el apostoli útjára, egy új irodalmi reneszanszot hirdetett. Ezt az egészséges magyar vidék irodalma magáévá tette s most az új irodalmi kör kibontotta zászlóját. A kör Jókai nevét fogja viselni.

— **Leánybecsület** mindenkit érdekel, meghat, lebiincsel.

— **A Mansz iparos szakosztálya** taggyűlése és kulturálnapja. A Mansz iparos szakosztálya tegnap délután 5 órakor az Ipartestület tanácstermében gyűlést tartott, mely a június harmadikán tartandó taggyűlés előkészítésével foglalkozott. Az iparos-osztály minden lehetőséget meg fog tenni, hogy az imponáló keretek között rendezendő taggyűlésen az iparosság színe-java megjelenjen. Ugyancsak június harmadikán délután később meghatározandó helyen nagy kulturálnapra rendez a Mansz iparos-szakosztálya, melyen dr. Winkler Jenőné Reteghy Margit, a Mansz propaganda szakosztályának elnöknője, valamint Nemeth Aladár, az ipartestület elnöke fognak beszélni.

— **A tisztviselők júliusi elelmszerváltsága.** Budapestről jelentik: A közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak részére a kedvezményes áru természetbeni elelmszerellátás mellett adandó készpénzváltás összegét a pénzügyminiszter június hónapra 7800 koronában állapította meg.

— **Leánybecsület** mindenkit érdekel, meghat, lebiincsel.

— **Társadalmi és egyesületi élet.** A debreceni ipartestület fősztálya május 29-én, kedden este 7 órakor több igen fontos ügyben ülést tart az ipartestület tanácstermében, mely ülésre a tagok okvetlen megjelenését kéri az ipartestület.

— **A fasori padok ügye.** A debreceni Vas- és Rézbutorgyár még 1921-ben szerződést kötött a várossal, amely bizonyos mennyiségű padot köteles minden évben kiállítani. A gyár eddig eleget is tett kötelezettségének, kiállította az új padokat és mivel a várossal úgy egyezett meg, szedhette a helypénzt, melynek fejében köteles volt a fasort tisztítani és naponként délelőtt és délután is locsoltatni. A gyár azonban, hogy a város most a helypénzszedést saját kezelésébe vette, illetve a gyártól elvette felmentve érzi magát kötelezettsége alól, hogy az idén elkészítendő 170 darab új padot kiállítsa. Ajánlatot tett azonban a városnak, hogy a már eddig elkészült 140 padot, mivel nem akarja a nagyközönség érdekeit bántani, hajlandó 21000 koronáért a városnak átengedni. A városi tanács a gyár ajánlatát az eredeti szerződéssel együtt kiadta véleményezés végett a tisztii főügyésznek.

— **Adományok.** Néhai ifj. Kiss Ferenc emlékalapítványra újabban Földesről adakoztak: Földesi ref. egyház ezer, Kiss József 3 ezer, Domokos Géza ezer, Tiszta István ezer, Szőlősy Gábor ezer, Kác Lajos 200, Nagy István 400 koronát. Összesen 7600 korona. Ezen adományokkal az alapítvány összege 89002 koronára emelkedett. Az adakozóknak ezúton is hála köszönetet fejezi ki a debreceni református főgimnázium igazgatója.

Magamért és az igazságért

Harmadik esztendője először szükséges most felbontanom a (b) zárójelét, ami személytelenül fogta össze eddig nevem két kezdőbetűjét színházi kritikáim után és személyemet vagyok kénytelen behelyettesíteni erőtük. Mert hiszen személyem ellen hadakozik Debrecen délutáni napilapja keddi számában, több helyet adva neki, mint a lausannei konferenciának, egy olyan művészeti és erkölcsi kérdésben, amely most már nagyon is a nyilvánosság elé tartozik.

Tendenciózus elferdítésével egy magánlevelemnek azt inszinuálja nekem, hogy terrorizálni akartam a Csokonai-színház primadonnáját és megfenyegettem arra az esetre, ha a „Bajadér“-ban nem az én feltételeim szerint öltözködnék, sőt ebben csak nyitányt lát egy hájszához, ami Timár Ila ellen fog megindulni.

Felmentve érzem magam az alól, hogy a vádlottak padján ülő hangjau felelek erre a hozzám méltatlan vádca. Felmentve, mint kritikus, akinek kritikámban alkalmazott ma-

gasrendű szempontjaim annyira ismeretesekek, hogy kizárják az egyszerű toalett kérdésekkel való foglalkozást és felmentve, mint gentleman, akihez semmi körülmények között sem fér a gyanu árnyéka sem, hogy egy hölgyet terrorizálni akartam. Különösen nem abban az esetben, amikor Timár Iláról van szó, akit tisztellek, mint urinőt és kivételesen bizom a tehetségében, mint művésznőnek.

Hogy egyáltalában válasza érdemesítsem ezt a támadást, annak egy oka van: megmutatni azt, milyen sajtóetikával dolgozik speciálisan ebben az esetben a délutáni napilap s ezért kell elmondanom annak a levélnek pontos tartalmát, amit a Csokonai-színház primadonnájához írtam.

A Csokonai-színház primadonnájához egy kifejezetten privát jellegetű, baráti és tisztelttel teljes hangu levelet írtam. Ismétlem, hogy magánlevelet, mert hiszen még az aláírás is keresztnevemnek csak igen szűk körben használt becélő formája volt és kifejezetten hangsúlyoztam, hogy azért írok, mert magánbeszélgetésre nem tudok alkalmat találni.

Elmondtam a levélben, hogy engem figyelmeztettek, miszerint ő a „Bajadér“ II. felvonásában túlnadrágja alatt sem trikót, sem harisnyát nem visel és hogy én ezt a feltevést visszautasítottam.

A szombat esti előadás után azonban, amikor másodikjára láttam a darabot, nem tudtam olyan biztosan fentartani első impresszióm helyességéről alkotott meggyőződésemet és annak nyomatékos és ismételt hangsúlyozása mellett, hogy én még mindig az első impresszióm állom, nagyon udvariasan kértem, győzzön meg a következő előadásokon az ellenkező impresszió helytelenségéről.

Indokoltam pedig ezt azzal, hogy ha tényleg nem az én első impresszióm a helyes, akkor lapom tradíciója és a saját meggyőződésem követeli, hogy a második eset ellen állást foglaljak és épen arra a szíves baráti kötelékre hivatkozva, ami köztünk van, kértem, ne hozzon belső összejövetelbe önmagammal. Emlékeztettem arra is, hogy milyen erélyesen foglaltam állást akkor, amikor egy hasonló kísérlet már egy másik darabnál felmerült s megköszöntem, hogy akkor ő maga önként hártotta el a nehézségeket.

Ez volt a „terror“. Az, hogy én többet tettem, mint ami kötelességem volt s baráti figyelmeztetéssel intéztem el, mint már egy előző esetben is, amit nyilvánosan kellett volna. Mert hiszen az talán nem „terror“, hogy ugyanebben a levélben, ugyanolyan baráti szívből felhívtam a figyelmét. — mint meg számlálhatatlan más esetben — bizonyos változtatásra, ami előnyösebbé tenné exteriörjét.

Ami most már a dolog lényegét illeti, a leghatározottabban tiltakoznom kell etikai és művészeterkölcsi szempontból a színpadi felnuditásnak még csak a kísérlete ellen is és ezt még indokolni is feleslegesnek vélem. Ezzel ezt elintéztnek is tartom. Tovább már nem rám

tartozik, hanem azokra, akiknek a hibát korrigálni kötelességük.

A délutáni napilap cikkét is elintéztnek tartom a magam részéről ezzel. Hazug beállítását azonban nem s épen ezért kijelentem:

hazugság az, hogy én terrorizálni akartam Timár Ilát, mert kértem és barátilag figyelmeztettem;

hazugság az, hogy én bárkit is diszkreditálni akarok a Csokonai-színház tagjai közül, mert akkor ezt az ügyet sem barátilag próbáltam volna először elintézni;

hazugság az, hogy én ezt a levelet egy más színikritikussal előzőleg megbeszéltem volna, mert a délogról csak említést tettem előtte anélkül, hogy levélíró számdékomat neki megmondottam volna s véleményét egy teljesen mellékes passzusban csak úgy hoztam fel, mint akiről tudtam, hogy Timár Ila az ő tanácsait sokszor kikérte s azokra hallgatott is;

hazugság az, hogy én ugyanazt a toalettet először egybaföbe dícsértem, mert soha és így a „Bajadér“-nál sem, toalett kritikát nem írtam;

hazugság az, hogy én bárki komoly művészi ambícióját meg akarom tépázni, mert ez a kérdés nem művészi, hanem etikai.

Az, hogy a délutáni napilap fiataloz, nem érint; megsoktam, hogy Steinsch-módszervel kezelte azt, aki a „Bajadér“-hoz hozzányul.

Végül, bár nem szorosan ehhez tartozik, itt kell valótlannak kijelentem a délutáni lapnak azt az állítását is, hogy engem a „Bajadér“ előadása feletti szakértői szemlekor nem a szakértők hívtak volna föl, hogy adjam elő megjegyzéseimet a két előadásról. A szakértők elé az egyik szakértő hívott, kérdést Hegedüs Gyula intézett hozzám s mikor a felperes részéről közbeszólás történt az én beszédembe, ugyancsak ő hozta tudomására, hogy engem a szakértők kívántak meghallgatni.

Kettőt azonban őszintén sajnálok ebben az ügyben. Először azt, hogy intencióm ellenére a Timár Ila nevét fogadatlan prókátorként hasábjaira hurcolta a délutáni napilap, mert ugyanis, mint urinő és ugyanis, mint művésznő bennem csak tiszteletet tud kelteni.

Sajnálom azt is, hogy ugyancsak legjobb akaratom ellenére egy ilyen mucsai izü támadást kellett nyilvánosan visszavernem, aminek a művészethez semmi köze nincs, ugyanazon a helyen, ahol mindig csak a legmagasabb művészi szempontokat érvényesíttem.

Debrecen, 1923. május 28.
Béber László.

HETI MŰSOR:

Szombatig bezárólag: Bajadér.
Vasárnap délután: Az artatlan Zsuzsi.
Vasárnap este: Tökmag.

Tóth János centenáriuma. Budapestről jelentik: A Nemzeti Színház pénteken, június 1-én diszeldadással ünnepli meg Tóth János születésének századik évfordulóját. Az ünnepegs bevezetésül a Nemzeti Színház tagjai délelőtt 10 órakor testületileg felkeresik a nagy művészi sírját a Kerepesi-úti temetőben. A diszeldadáson Tóth Lászlónak, a művész nokájának nagysikerű egyfelvonásosa, a „Májusi fa“, utána pedig a „Tartuffe“ kerül színpadra, Tóth egykori híres szerepe, amelyet most először játszik Pethe.

Színházak és mozgószínházak közleményel: Csokonai-színház. Bajadér. Ha gyönyörűt akar látni, a legszebb rendezést, amit eddig operettben produkáltak, úgy nézze meg a Bajadér! Szigeti Jenő pompás

MEINL

Gyümölcsizék

Piac-utca 59. alatt

leszállított
árakon.

DR. REX-FELE PIPERESZAPPANOK
LEGBOBBAR LEGOLCSÓBBAR
Rapható: Drogueriákban és Illatszertárakban.

REGÉNY

Tóth tizedes királysága
IRTA GYULA DIÁK

(Folytatás) 67.

Nagyon halk moraj zümmögött a csöndbe. Erre miud felkapta a fejét.

— Ágyuszó! — mondották egyszerre.

— Eddig sohase hallottuk. Biztosan hátrányomták a muzsikát, oszt most közelebből szól.

— Az lehet.

— Söt inkább egész biztos.

— Nem is lehet más.

— Gyűnnek a mieink!

A szemek csillogni kezdtek. Csak a káplár tétovázott és nem szólt. Nézte Cergut okos, szótalan, figyelő arcát.

— Te Majer — mondotta Tóth

— kérdezd meg Cergutot mit gondol? Gyűnnek-e a mieink? Vagy hogy mi az oka az ágyuzásnak? Mer' hogy valaminek kövölt történni. Mer' eddig sohase hallottuk Podlázba az ágyuzást.

Majer Cerguthoz fordult és beszélni kezdett vele németül. A harmadik mondatnál mosolyogva ingatta a fejét a német.

— Aszongya Cergut, nem eszálja, hogy eddig nem hallottuk az ágyuzást. Irdatlan nagy erdő van körülöttünk. Aztán meg Podláz valóságos lukba fekszik. Az erdő meg azon túl a dombon fogják el a hangot. Aztán meg aszongya: lehet, hogy a mieink gyűnnek s attól van az, hogy idehalljuk az ágyuzást. De ő mégis inkább csak azt hiszi, hogy azért halljuk, mer' ezek man azok a nehéz útegek, akiket ők lattak az uton.

— Igaza van. Éa is erre gondultam — mormolta a tizedes.

Ujra csönd lett.

Aztán Cergut kérdezett valamit Majertől.

— Aszongya a német, szeretné tudni, hogy vajjon tudnak-e valamit a podlaziak a barakkokról, még hogy tabori vasut vezetett az erdőbe?

— Mond meg neki, hogy man én is kérdeztem reggel a sztarosztát. Nem tudott róla. A podlaziak a mult télen jartak utóljára erre. Mikor itt a mocsár be volt fagyva. — Dubnóba vótak akkor sóér' meg cukorér' meg vászonér' meg mi egymásér'.

Majer lefordította. Cergut bólintott s aztán ujra kérdezett.

— Azt is szeretné tudni a német — fordította Majer — hogy mit szól a sztarosztá ahhoz, hogy most majdnem az egész utat viz borítja.

— Hat a sztarosztá aszongya, hogy a viz minden évben elborítja az utat. Csak hogy hán kisebb, hán nagyobb részeket. Eppen azér' nagyon eszálkozott, hogy tabori vasutat tudtak építeni. Ez csak ugy lehetett, hogy az idén áprilisban meg májusban az a rész száraz volt. Mäskor nem szokott az lenni. Valami véletlen lehetett az idő jarasba. Hanem most te kérdezd meg Majer a Cerguttól, hogy hát mi van a sinekkel ott, ahun kiérnek az erdőből és a dombok következnek? Ahun elfogy man a viz?

Majer kérdésére megiepődött Cergut.

— Aszongya, eszükbe se jutott. De biztosan fölszedték ott, mer sohol se lattak arra felé a sinek folytatását.

(Folyt. köv.)

Befőtt-kötöző
pergament (hólyag) papir,
Kender-zsineg,
Befőttes-cimkék és
„Millió” légyapapír

legelőnyösebb beszerzési helye:

CSÁTHY FERENC r. t.
papírüzletében **DEBRECZEN,**
Ferencz József ut 8. szám alatt.

52 HOLD!

Istenáldotta kitűző minőségű, elsőrendű szántó, tanyaépületekkel, erdői etőség-gel és legelői joggal együtt

Kunmadarason eladó

Eppen a község alatt!

5 perces gyalogséta a községhez!

Votokedik a híres bacsikai földekkel

Bővebb felvilágosítás nyerhető az eladás felett rendelkező Nagy Lajos Országos Ingatlanforgalmi Irodában,
Veres-utca 9

PARFÜMÖK - PIPERESZAPPANOK
Kőliszerek, Arc- és kézkremlék, Fogcsiszók, Fogkefek,
Kötszerek stb. tengerben beszerzettek a
KORZÓ DROGERIÁBAN Piac-utca 42. ☎☎
Telefon 14-89. ☎☎

Egy csoda olcsó házvétel!

Amilyen nem volt! **Nincs!**

De nem is lesz soha!

GAZDÁLKODÓK!

Roppant nagy telek! 4 lóval is könnyen megfordulhat az udvarban!

Három u'ca sarka! Igaz, hogy a ház most elhanyagolt állapotban van, de kevés renoválással

ilyen 18 ablakos frontu házat teremthetnek belőle, hogy csodájára fognak járni az emberek!

Meszena-utca, Maróthy György-utca és Gólya-utca sarka

Házszámai: Meszena-utca 26., — Maróthy György-utca 27. és Gólya-utca 1.

Ebben a házban volt a régi hírneves **VÁROSI MORÓBÓ-KORCSMA!**

Rengeteg utca torkollik oda, de közelében egyetlen egy keresma sincs!

Most nevetségesen potom árért megkapható

és a vevőnek semmiféle közvetítési ügynöki díjat sem kell fizetnie, mert ennek az ingatlannak is a Nagy Lajos Ingatlanforgalmi Iroda a tulajdonosa, sőt a vevő nevére leendő telekkönyv átírás is teljesen díjtalanul fog történni!

A Magyar Távirati Iroda

uj távirat árfolyamjelentése
ugyszólván nélkülözhetetlen minden magyar gazda számára.

Az új árfolyam hírszolgálatnak az a rendkívüli jelentősége van, hogy az ország gazdaközönsége aránylag

rendkívül olcsó

előfizetési díj ellenében naponként megbízható forrásból táviratban értesül a

magyar korona aznapi külföldi értékeléséről, a devizaközpont hivatalos jelentéséről, a terménytőzsde, hus-, sertés-, vágómarha-, ló- és takarmányvásár, valamint a hűvelyesek és vetőmagvak árfolyamairól;

tehát a gazdasági élet szempontjából fontos összes piaci árról. A M. T. I. 1923 május hó 1-től kezdődőleg indja meg távirat árfolyam szolgáltatást. Ennek birtokában a gazdatársadalom naponként a kellő tájékozottsággal fog rendelkezni s ez a körülmény teljesen kizárja azt, hogy az előfizetők üzleteik lebonyolítása alkalmával bárki által félrevezetessenek!

Akik erre a szolgálatra előfizetni kívánnak, ezt akár írásban, akár szóval bejelenthetik a Magyar Távirati Iroda debreceni fiókjánál (Kossuth-u. 53. szám a). Ugyancsak ezen a helyen adnak készpénzzel minden felvilágosítást is.

Apró hirdetések

VII. gimnázista
gazdaságban szün-
időre bá minemű
felügyelői állást ke-
res. Cim: Szerkesz-
tőség.

Hallott haját
legmagasabb áron
veszek Párisi Hölgy-
fodrász Szalon Si-
monffy-utca 7.

Lakást
keresek, egy szoba,
konyhából álló
azonnalra közeviti-
tőt díjazok. Cim a
kiadóban.

Ken érhajat
veszek kisebb-na-
gyobb tételekben.
Telefonhívásra ház-
hoz megyek Tele-
fon 3-48.

Ólmot
bármily mennyiség-
ben vesz lapunk
kiadóhivatala.

Eladó kerékpár
(kontrafékes, szabá-
donfutó) Homok-
utca 31. sz. alatt.

Szépség, hatalom, gazdaság!

Venusz Kosmetikai intézetem-
ben eltávolított mindenféle arc-
hibát, 10 nap alatt az arc ragyogó szépségű
lesz. Szaplót, májfoltot, pattanást, mit-
teszert, szemölcsöt, orr és kézvérdőssé-
get e távolított hajszálakat, arc-, mell-
es karról végig. Arcmaszázs, mely
rendkívül fiatalít, bérletben kapható.
Debrecen Széchenyi-u. 16

Uj cipő műhely!

Varga-utca 11.

hol a legkényesebb izléseket kielégítve
dolgozom, kérem a rendelő közönség
szíves partfogását.

SZIEK FERENCZ
uri és női cipész.

Nehéz az élet!

Jó ruhába járni gondot ad, **VÉGNÉZ**
olcsón beszerezni tessék **VÉGNÉZ**
mennit, hol kevésbé használt uri ruhák el-
adása vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése
Vár-utca 7. sz. (Zenedével szemben)

Olvassa el
mindenké!
Csoda
dolog!
Alkalmi
vétel!

A Főváros közelében Győrben, a dunai
hajóállomással szemben levő

Fataházi téglyagyár! Belföldi!

Petomárréti megkapható!

Mindenre alkalmas!
Konyhakertésze re, sertéshizlalda, ba-
romfitelep, papírgyár, bőrgyár stb. ipari
célokra!

20 hold területtel, szántó, legelő, ka-
szálló, nádas. Hatalmas gyárkémény,
60 méter hosszú, 10 méter széles, cse-
réptető szarítósín. Egy szoba, kony-
has munkálakással. Kutak!

15 millió koronáért megkapható
az egész és rögtön át is vehető!

Bővebb felvilágosítást nyújt az eladás
felett kizárólagos joggal rendelkező
Nagy Lajos Országos Ingatlanforgalmi
iroda, Veres-utca 9. Ott köthető meg a
vétel! Ott tehető le a vételi foglaló is.

Lapkihordó

asszonyok

felvétetnek

lapunk kiadóhivatalában
Piac-u. 59.